

Kadernota 2020-2024

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Uitgangspunten Begroting 2021 en de meerjarenraming.....	4
3.	Beleidsontwikkelingen.....	6
4.	Autonome ontwikkelingen (voorjaarsrapportage).....	14
5.	Nieuw beleid	22
6.	Investerings	26
7.	Reserves en voorzieningen	29
8.	Subsidieplafonds.....	30
9.	Totaaloverzicht mutaties	30
10.	Beslispunten	31

1. Inleiding

Algemeen

In de Kadernota 2020-2024 worden de richtlijnen en uitgangspunten voor de Begroting 2021 en de meerjarenraming vastgesteld. Tevens biedt deze kadernota een actueel overzicht van de bijstellingen ten opzichte van de vastgestelde budgetten (autonome ontwikkelingen, lees: voorjaarsrapportage)) en een overzicht van het nieuw beleid.

De onderdelen uit het College Uitvoeringsprogramma (CUP) 2018-2022 zijn voor de betreffende jaren verwerkt in de begrotingscijfers.

Met het opstellen van de begroting 2021 stellen we de activiteiten en projecten vast die uitgevoerd gaan worden in het voorlaatste jaar van deze collegeperiode. Een jaar waarin nog het nodige te doen is maar vooral de vraag aan de orde is, hoe we deze periode afronden en een basis neerzetten de basis voor het vervolg.

Inmiddels zijn we wereldwijd al enige maanden geconfronteerd met het coronavirus en laat het zich aanzien dat dit nog wel enige tijd gaat duren. De maatschappelijke gevolgen zijn, zoals we dagelijks kunnen zien, aanzienlijk, maar ook zijn er financiële/economische gevolgen. Hoe en in wat voor mate, daarover zijn we allemaal nog in het ongewisse.

Op dit moment is nog geen goede prognose te maken van de financiële gevolgen van de coronacrisis voor de gemeente, niet op korte termijn en ook niet op de langere termijn. Daardoor is het voorstel om de financiële gevolgen voor 2020 aan u voor te leggen bij het aanbieden van de najaarsnota, of zoveel eerder –via een raadsvoorstel/extra vergadering- wanneer daar aanleiding voor is. Waar dat moet, zullen wij natuurlijk ook in de begroting 2021 rekening houden met de gevolgen van de coronacrisis.

De meicirculaire van het gemeentefonds wordt eind mei 2020 verwacht. De gevolgen van de meicirculaire zijn niet in deze kadernota verwerkt. Deze zullen wel in de begroting 2021 worden opgenomen. De nieuwe verdeling van het gemeentefonds wordt met een jaar uitgesteld. Dit wordt 1 januari 2022.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten voor de Begroting 2021 opgenomen. Welk inflatiecijfer voor prijsgevoelige budgetten, voor subsidies en voor de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen wordt gehanteerd? De financiële gevolgen zijn in hoofdstuk 4 opgenomen.

In hoofdstuk 3 zijn de huidige ontwikkelingen opgenomen. Deze hebben geen financiële consequenties. Denk daarbij aan nieuwe regelingen en de voortgang van projecten, zoals bouwgrondexploitaties.

In hoofdstuk 4 zijn de bijstellingen met een toelichting van de reeds geaccordeerde budgetten opgenomen. Dit is dus de voorjaarsrapportage.

In hoofdstuk 5 staat het nieuw beleid met de financiële gevolgen.

De overige hoofdstukken geven informatie over investeringen, de stand van de algemene reserve en de subsidieplafonds.

Tenslotte treft u een overzicht aan van de beslispunten.

2. Uitgangspunten Begroting 2021 en de meerjarenraming

Algemeen

Algemene prijsinflatie + 1,7%

Rente

Rente op nieuwe investeringen + 1,3%

Rente op bestaande investeringen Rente omslagpercentage

Tarieven en heffingen

Secretarieleges + 1,7%

Onroerendezaakbelastingen + 1,7%

Lijkbezorgingsrechten + 1,7%

Marktgelden + 1,7%

Rioolheffing + 1,7%

De algemene prijsinflatie wordt –conform raadbesluit inzake het GRP- ook toegepast op de rioolheffing.

Afvalstoffenheffing Nog te bepalen

Overige

Algemene uitkering gemeentefonds Meicirculaire 2020

Gemeenschappelijke regelingen Indexering van de lonen + 2,6%

Indexering van de prijzen + 1,7%

Subsidies

Alle sectoren Indexering van de lonen + 2,6%

Indexering van de prijzen + 1,7%

SED organisatie

Kaderbrief 2021 SED organisatie

Toelichting uitgangspunten

Algemeen

- Voor prijsgevoelige budgetten wordt rekening gehouden met een inflatiepercentage gebaseerd op de CPB verwachting van december 2019 (Prijsonwikkeling Bruto Binnenlands Product-uitgangsjaar 2020). Dit inflatiepercentage wordt cumulatief toegepast (2022: 3,4%, 2023: 5,1%, etc.). 1% algemene prijsinflatie is ongeveer € 92.000.

Rente

- De rente over nieuwe investeringen wordt gebaseerd op de gemiddelde rente van kort geld (1 week) en lang geld (15 jaar) bij de BNG over een periode van de afgelopen 7 jaar. Dit percentage komt neer op 1,3%.

- De rente op bestaande investeringen wordt verdeeld via het rente omslagpercentage.

Tarieven en heffingen

- Voor de tarieven wordt rekening gehouden met een inflatie van 1,7%.
- Voor de onroerendezaakbelastingen wordt uitgegaan van een opbrengststijging van 1,7% (inflatiecorrectie).
- Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt kostendekkende tarieven (inclusief BTW). Zodra de nieuwe kosten bekend zijn die de HVC in 2021 bij de gemeenten in rekening gaat brengen wordt aan de gemeenteraad een voorstel gedaan met betrekking tot de tarieven voor 2021.

Overige

- De Algemene Uitkering uit het gemeentefonds voor 2021 wordt gebaseerd op de Meicirculaire 2020. In de Algemene Uitkering worden loon- en prijsontwikkelingen verwerkt op basis van de landelijke cijfers. In de meerjarenraming van de Algemene Uitkering voor de jaren 2021 t/m 2024 wordt uitgegaan van het systeem van lopende prijzen. Dit betekent dat rekening wordt gehouden met de compensatie voor loon- en prijsstijgingen in de jaren 2021 t/m 2024 (prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product).
- Voor indexatie van de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen wordt aangesloten bij de Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regeling Noord Holland Noord van de Regietafel GR-en NH-N. Uitgangspunt Regietafel is loonindexatie 2,6%; prijsindexatie 1,7%; gewogen gemiddelde 2,3%.
- Voor subsidies wordt voor de lonen uitgegaan van de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers 2020 (CPB december 2019: 2,6%). Voor prijsgevoelige onderdelen wordt rekening gehouden met een inflatiepercentage dat gebaseerd is op de CPB verwachting van december 2019 (Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product - uitgangsjaar 2020: 1,7%). Omdat wordt gerekend met een verhouding loon/prijs van 70/30 wordt een indexatie toegerekend van 2,3%. 1% stijging betekent een verhoging van € 30.000.
- Voor de bijdrage aan SED organisatie wordt uitgegaan van de Kaderbrief 2021 van de SED organisatie. Op basis van de Kaderbrief 2021 is die geraamd op € 10.957.000, onder voorbehoud van mogelijke autonome mutaties (die in de begroting 2021 worden meegenomen) en eventuele aanpassing van de verdeelsleutel.

De financiële consequenties van bovenstaande uitgangspunten zijn verwerkt in hoofdstuk 4 Autonome ontwikkelingen.

3. Beleidsontwikkelingen

In dit hoofdstuk zijn de beleidsontwikkelingen per programma opgenomen. Welke nieuwe ontwikkelingen zijn er? Deze hebben (nog) geen financiële gevolgen.

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

Burgerzaken

Op 17 maart 2021 zijn de Tweede Kamer verkiezingen.

De prognose is dat er een lichte afname in de aanvragen rijbewijzen en een lichte toename in de aanvragen reisdocumenten is te verwachten. In totaal vindt er een kleine toename plaats van het aantal aan te vragen documenten.

In 2020 is een gestart gemaakt met de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit. Er vinden huisbezoeken plaats en er worden op locatie arbeidsmigranten ingeschreven voor de basisregistratie personen. In 2021 wordt dit verder doorontwikkeld.

Programma 3 Beheer openbare ruimte

Groen

De opgave uit het college uitvoeringsprogramma om de biodiversiteit te vergroten is van invloed op het beeld van het openbaar groen op verschillende locaties. Met name in de noordelijke en zuidelijke groenstroken kan er meer ruimte zijn voor natuurlijke ontwikkelingen. Daartoe zijn eerste stappen genomen. Als gevolg van de bezuinigingen in 2019 is het maaibeeld aangepast, waardoor er geen kosten verhogende onderhoudsmaatregelen worden uitgevoerd. Over de gevolgen daarvan bent u per raadsbrief geïnformeerd. Voor de uitvoering van het vergroten van biodiversiteit wordt een beleidsplan opgesteld en aan de raad aangeboden.

Wegen

Naar aanleiding van klachten van bewoners aan de Spoorsingel wordt in 2020 een trillingsonderzoek uitgevoerd. Mede met de ontwikkeling van het bestemmingsplan 'Florapark' wordt onderzocht of er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn op de Spoorsingel.

In verband met de doorvaarbaarheid van 'Waterweide' wordt de routing van de parkeerplaats bij het Nassaupark gewijzigd. De gemeentelijke bijdrage voor het doorvaarbaar maken zijn opgenomen in de lopende begroting.

Programma 4 Economie

De uitbraak van het coronavirus heeft er voor gezorgd dat de lokale economie en individuele ondernemers hard zijn getroffen. Een deel van de afzet van de agrarische sector en toerisme zijn weggevallen voor een langere periode. Ook is de horeca hard getroffen. Het moet nog

blijken wat dit op middellange en langere tijd betekent voor het ondernemerschap en ook het voorzieningenniveau in de gemeente. Te verwachten valt dat het aantal vragen van ondernemers en ondernemersverenigingen zal toenemen en van aard zal veranderen. Dit kan effect hebben op de gemeenten en de samenwerkingspartners als de regiogemeenten, WerkSaam en Ontwikkelingsbedrijf.

Programma 5 Samenleving

Sociaal domein

De uitvoering van de (nieuwe) taken binnen het sociaal domein brengen grote financiële risico's met zich mee. De afgelopen jaren is een groot tekort ontstaan welke de gemeente heeft opgevangen met gelden uit de reserves. Om de tekorten zoveel mogelijk terug te dringen heeft het college een pakket aan te nemen maatregelen voorgesteld. De gemeenteraad heeft met deze aanpak ingestemd. Gestreefd wordt om jaarlijks de tekorten terug te dringen met ca. een half miljoen euro. In het pakket zijn 9 ambities opgenomen waarmee wij aan de slag zijn gegaan en waarvan wij verwachten dat hiermee de tekorten worden teruggedrongen. De raad wordt tussentijds gerapporteerd over de effecten van de maatregelen. Uitgangspunt blijft dat onze inwoners de zorg en ondersteuning krijgen die nodig is om te kunnen participeren in onze samenleving. De door de raad vastgestelde Visie 'Thuis in Stede Broec' is hierbij onze leidraad.

Woonplaatsbeginsel Jeugdwet

De oorspronkelijke gemeente waar een kind of jongere vandaan komt, is vanaf 2022 verantwoordelijk voor de financiering van jeugdhulp. De Tweede Kamer heeft op 28 januari ingestemd met deze wijziging van het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet.

In het aangepaste woonplaatsbeginsel is de woonplaats van het kind volgens de Basisregistratie Personen bepalend voor de financiering. Verblijft het kind in een instelling, dan is de oorspronkelijke gemeente waar het kind woonde verantwoordelijk. Gemeenten zijn verplicht mee te werken aan het bepalen van de oorspronkelijke woonplaats. Dit vraagt extra inzet van capaciteit om de benodigde gegevens te kunnen aanleveren bij het SVB. Een gevolg van de aanpassing van het woonplaatsbeginsel is ook dat het budget voor voogdij en 18+ objectief verdeeld kan worden. Hierover moeten gemeenten uiterlijk in de meicirculaire voorafgaand aan de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel geïnformeerd worden.

Gewijzigde Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs) per 1 januari 2021

Op dinsdag 10 maart 2020 heeft de Tweede Kamer de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) aangenomen. In het wetsvoorstel worden twee taken onderscheiden: het bieden van schuldhulp en het aanbieden van een intake bij signalen over betalingsachterstanden (dus bij vroegsignalering). Aan beide taken is een grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens gekoppeld. Het bieden van schuldhulp wordt voor het gemak de a-taak genoemd. Het aanbieden van een intake bij signalen over betalingsachterstanden (dus bij vroegsignalering) wordt voor het gemak de b-taak genoemd. Deze wet, ingaande 1 januari 2021, maakt het mogelijk gegevens van betalingsachterstanden te delen om schulden zo vroeg mogelijk te signaleren. Onder de gewijzigde wet moet de gemeente iedere melding van een betalingsachterstand gaan oppakken, binnen 3 werkdagen een aanbod doen tot een eerste gesprek waarin de inwoner

gewezen wordt op de mogelijkheid van schuldhulpverlener. Als de inwoner van dit aanbod gebruikt maakt, dan moet binnen vier weken na het signaal een gesprek plaatsvinden met de inwoner. Bij de behandeling van het wetsvoorstel is de motie van GroenLinks om gemeenten financieel te compenseren voor deze taak helaas niet aangenomen. Ook het amendement om de verplichting om elk signaal op te pakken om te zetten in een 'kan'-bepaling kon niet op voldoende steun rekenen. Jaarlijks ontvangt de gemeente van het Rijk in de algemene uitkering een bedrag voor armoede en schuldhulpverlening. Voor de nieuwe taak Vroegsignalering onder de gewijzigde wet per 1 januari 2021 komt geen extra budget mee van het Rijk. Bovenstaande betekent een behoorlijk groot financieel risico, omdat de gemeente de gewijzigde wet binnen de huidige financiële kaders moeten uitvoeren.

Wetsvoorstel adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind

Dit wetsvoorstel is op 1 april 2020 bij de Tweede Kamer ingediend en de gewenste inwerkingtreding is op 1 januari 2021. Met dit wetsvoorstel worden gemeenten in staat gesteld de regierol bij schuldhulpverlening beter te vervullen. Ook draagt dit wetsvoorstel bij aan de samenwerking tussen gemeenten, rechtbanken en beschermingsbewindvoerders. De gemeente krijgt het recht advies uit te brengen in gevallen waarin beschermingsbewind is ingesteld en sprake is van problematische schulden. De beschermingsbewindvoerder moet de boedelbeschrijving en een het plan van aanpak overhandigen aan de gemeente. Op deze manier kan de gemeente bijvoorbeeld de betrokkene (ook) aanbieden op andere wijze ondersteuning te geven en de rechter daarvan door middel van het advies in kennis stellen. Daarnaast biedt het wetsvoorstel de rechter de mogelijkheid om alternatieve vormen van ondersteuning af te wegen bij de ontvangst van de boedelbeschrijving van de beschermingsbewindvoerder. Op deze manier draagt dit wetsvoorstel eraan bij dat voor mensen met problematische schulden de meest passende vorm van ondersteuning wordt gevonden.

Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein

Op dit moment heeft de minister van BZK, een (concept) wetsvoorstel 'Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein' aangeboden ter internetconsultatie. Dit wetsvoorstel moet zorgen voor een betere juridische basis voor de gegevensverwerking die nodig is om tot een integrale aanpak en samenwerking te komen bij meervoudige problematiek. Daarnaast regelt het wetsvoorstel een taak voor gemeenten om zorg te dragen voor een meldpunt voor inwoners met niet-acute zorgen over zichzelf of een ander. Een van de belangrijkste doelen van de decentralisatie van verschillende taken naar de gemeente per 2015, was om burgers passende ondersteuning te kunnen bieden bij het behouden en vergroten van zelfredzaamheid en participatie. Om dit te kunnen realiseren moeten gemeenten een brede blik op de persoonlijke omstandigheden van de cliënt en de omgeving kunnen werpen. Waar nodig betekent dit integrale ondersteuning over de verschillende domeinen heen volgens het 'een gezin, een plan, een regisseur' principe. Dit wetsvoorstel beoogt gemeenten zodanig te positioneren, dat zij die integrale ondersteuning aan hun burgers daadwerkelijk kunnen bieden.

Nieuwe wet inburgering

Op 1 juli 2021 gaat de nieuwe wet inburgering in. De gemeente krijgt er verschillende taken bij met als doel dat nieuwkomers sneller meedoen. Op regionaal niveau zijn de Westfriese gemeenten actief aan de slag met de voorbereidingen. Uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat er structureel te weinig geld vanuit het Rijk beschikbaar wordt gesteld. Zonder voldoende

middelen en mogelijkheden om regie te nemen kunnen gemeenten de nieuwe wet niet implementeren en uitvoeren. Afhankelijk van de ontwikkelingen komt er in de loop 2020 meer duidelijkheid over de inhoud en kosten van de nieuwe wet inburgering (PM post).

Programma 6 Milieu

Afval

Uitvoering recycleplan

In 2020 wordt door de raad het nieuwe afvalbeleidsplan vastgesteld. Hieruit volgen naar verwachting een aantal projecten die investeringen vragen. De eventuele lasten worden gedekt door de afvalstoffenheffing.

Toekomst CAW

Nu een nieuw dienstverleningsovereenkomst met HVC is afgesloten en de gemeente haar beleidsregie terug heeft, wordt gewerkt aan een nieuwe vorm voor het CAW. Welke vorm dit precies aanneemt wordt in de loop van 2020 duidelijk. Naar verwachting komt het secretariaat CAW elders te liggen. Ook het aandeelhouderschap gaat naar verwachting een andere vorm krijgen.

Circulaire economie

In verband met de landelijke opgaven en een krappe gemeentebegroting wordt een goed inkoopproces in de aankomende tijd steeds belangrijker. De gemeente zet zich in om een juiste belangenafweging te maken met betrekking tot milieu en financiële middelen. Integraal beleid, regie en capaciteit is hierbij essentieel.

Ruimtelijke adaptatie

Regionaal werken we aan de opgave rondom ruimtelijke klimaatadaptatie. De planning is om eind 2020 regionaal en lokaal beleid en een uitvoeringsprogramma te hebben vastgesteld voor het klimaatadaptief handelen. Door de maatregelen rondom het bestrijden van het coronavirus zijn we gedwongen de processtappen, waarbij participatie met (externe) partners nodig is, anders te organiseren. We zoeken naar oplossingen om deze participatie via digitale manieren te kunnen laten plaatsvinden. Ook de geplande tussentijdse presentaties aan uw raad over inhoudelijke resultaten en voortgang zullen we via een digitale weg verzorgen.

Programma 7 Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling

Bouwgrondexploitaties

Centrum-ontwikkelingen

De eerste contouren van de uitbreiding zijn zichtbaar geworden. In 2019 is het winkelpand voor Smit Tweewielers met daarboven 12 appartementen opgeleverd en in gebruik genomen door de nieuwe bewoners. Eind januari 2020 heeft de Aldi haar nieuwe winkel geopend en wordt doorgewerkt aan het overige gedeelte met de daarbij behorende 20 bovenliggende appartementen. Deze komen beschikbaar voor de Woonschakel t.b.v. de sociale huurmarkt.

Als het geheel volgens de huidige planning verloopt worden de werkzaamheden begin 2021 afgerond.

Voor de winkels aan de Middenweg en tegenover de oude locatie Op/Maat, zijn de werkzaamheden gereed. Het nieuwe wegenpatroon, parkeerregime en de voetpaden voldoen aan de verwachtingen. De werkzaamheden worden in fasen uitgevoerd, waarbij eerst een gedeelte van de verharding wordt gerealiseerd, hierna het bouwen van het appartementencomplex en daarna wordt de laatste fase gerealiseerd. Volgens planning zijn eind 2021 deze werkzaamheden afgerond.

Herbouw Gezinspaviljoen

Eind 2020 wordt het Gezinspaviljoen gesloopt en aansluitend opnieuw opgericht. In de omgeving is sprake van parkeerproblematiek, onder andere door een verhoudingsgewijs groot aantal invalideparkeerplaatsen in de omgeving. De Woonschakel en gemeente verkennen of hier werk met werk gemaakt kan worden.

Waterweide

In Waterweide is de eerste paal geslagen voor de start bouw van het eerste eiland, Moestuin geheten. De contouren van de overige eilanden van de eerste fase worden langzaam zichtbaar.

In 2019 is gestart met het onderzoek naar de toekomst van Kweeklust, waarbij de vraag aan de orde is of het volkstuinencomplex wordt verplaatst of niet.

De financiële gevolgen zijn afhankelijk van het vervolg. De precieze hoogte van de bedragen zullen dientengevolge worden meegenomen in de begroting.

Florapark

De stuurgroep en werkgroep zijn gestart met de voorbereidingen. Momenteel wordt er gekeken naar de uitgangspunten van de nieuwe wijk en hoe we een (eventuele) samenwerking met Enkhuizen vorm kunnen geven. gezamenlijk voor te bereiden.

Erfgoed

In het kader van de Omgevingswet wordt bepaald wat het beste moment is om te actualiseren. Gelijktijdig met de vaststelling van het erfgoedbeleid of gelijk met de overgang naar het omgevingsplan.

Ten aanzien van het herstel van de Molen Ceres ligt het primaat bij de Molenstichting. De gemeente ondersteunt hen desgevraagd, bijvoorbeeld bij hun hulpvraag richting de samenleving en de provincie Noord-Holland.

Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen

Dividend BNG Bank

De BNG Bank heeft op aanraden van de Europese Centrale Bank (ECB) besloten de dividenduitkering op te schorten tot in elk geval 1 oktober 2020. Achtergrond hiervan is de schok die de corona-pandemie de economie toebrengt en de rol die voor banken is voorzien om de effecten zoveel als mogelijk af te zwakken. De ECB verwacht van banken dat zij zich tot het uiterste inspannen om hun klanten te helpen en hun vermogen maximaal beschikbaar houden om te investeren in de kredietverlening aan hun klanten. Het kan zijn dat er in 2020 helemaal geen dividenduitkering wordt uitbetaald. Dit wordt dan verwerkt in de najaarsnota van dit jaar.

Algemene uitkering

- 1) Wat doet de coronacrisis met de accessen in het gemeentefonds? Het accres is immers gekoppeld aan de rijksuitgaven. Is een stijging van het accres 2020 te verwachten als gevolg van het steunpakket van de overheid? Anderzijds heeft het Centraal PlanBureau (CPB) scenario's gepubliceerd over de mate waarin we in een recessie belanden.
- 2) Financiële consequenties van het nieuwe verdeelstelsel.

Accessen

De accessen worden bepaald door de normeringsmethodiek, beter bekend als 'samen de trap op en af'. De basis hiervoor zijn de rijksuitgaven. Het kabinet heeft nu besloten dat de extra uitgaven als gevolg van de coronacrisis buiten de uitgavenkaders worden geplaatst. Dus de accessen stijgen niet door extra uitgaven van het Rijk door het coronavirus.

Wel krijgen de gemeenten een vergoeding voor extra uitgaven vanwege de coronacrisis. Dit zijn maatregelen voor zelfstandigen en voor WMO/Jeugdzorg. Die worden rechtstreeks aan gemeenten vergoed.

Scenario's CPB

Het CPB heeft vier scenario's opgesteld over de mate waarin we in een economische recessie belanden als gevolg van de coronacrisis. Naarmate de maatregelen langer nodig zijn, wordt de recessie dieper. Maar wat gebeurt er met de rijksuitgaven? Die rijksuitgaven zullen aan het begin van een crisis stijgen. Een deel daarvan zal buiten de kaders worden geplaatst. En mocht de crisis wat langer duren dan zullen de extra uitgaven waarschijnlijk niet meetellen voor het accres, net als in de jaren 2009-2011. Dat is een eigen inschatting. Het is niet bevestigd door de fondsbeheerders. Voor de langere termijn is het goed mogelijk dat de accessen dalen.

Nieuwe herverdeling

De invoering van de nieuwe herverdeling van het gemeentefonds is een jaar uitgesteld, van 2021 naar 2022. Voor plattelandsgemeenten komt er zeer waarschijnlijk een nadelig

herverdeeleffect aan. Hierover is extern advies ingewonnen. Eerst werd uitgegaan van een daling van € 100 per inwoner met een overgangsregeling. Zij adviseren om rekening te houden met een nadeel van € 50 per inwoner met een overgangsregeling. Voor Stede Broec is dit € 1,1 miljoen vanaf 2023. Maar dit is onzeker. De daling wordt vooral verwacht voor de plattelandsgemeenten. Stede Broec is in mindere mate een plattelandsgemeente waardoor voor een variant is gekozen van € 25 per inwoner vanaf 2022. Zie hoofdstuk 6 Autonome ontwikkelingen voor de financiële consequentie. De resultaten worden verwacht in de decembercirculaire 2020. In de begroting wordt dit risico opgenomen in de risicoparagraaf.

Overhead

Facilitaire dienstverlening

Bij facilitaire dienstverlening ligt de focus op het doen van aanbestedingen van de diensten en middelen. In deze aanbestedingen ligt de nadruk op een goede prijs kwaliteit verhouding. Daarnaast spelen regierol, duurzaamheid en milieu, vitaliteit, lokaal ondernemerschap en social return ook een rol. Deze trend zal zich de komende jaren voortzetten om zo te zorgen voor een effectieve ondersteunende werkomgeving van een aantrekkelijke werkgever.

Informatievoorziening

De uitdaging en stevige opgave voor de komende jaren is om de ingezette lijn vast te houden en om de brede basis van de onze informatiebeheer verder op orde te brengen en uit te bouwen. Geen eenvoudige opgave. We willen deze ontwikkelingen faciliteren langs 2 primaire hoofdlijnen.

- De benodigde digitale transformatie;
 - De ondersteuning, de werkprocessen en systemen zullen moeten worden aangepast en doorontwikkeld om samen de gestelde doelen op bereikbaarheid, zichtbaarheid en transparantie te realiseren. Dit staat in directe relatie met de dienstverlening. Hierbij signaleren we een nog steeds groeiende en soms tegenstrijdige druk op informatiebeveiliging en privacy die hier onlosmakelijk mee verbonden is en waar verder invulling aan gegeven moet worden gelet op nieuwe wetgeving en verdere samenwerkingen in de regio.
 - De juiste persoon op de juiste plek is een uitdaging, zeker gelet op de krappe arbeidsmarkt. Dit blijft naast het huidige bezettingsvraagstuk een enorme investering vragen in de doorontwikkeling van onze ambtenaren in competenties en vaardigheden.(o.a. digitale vaardigheid).
- Het beheer en de kwaliteit van data met voldoende oog voor privacy en informatieveiligheid;
 - De diversiteit aan informatiestromen groeit, in brede zin zullen we ons informatiebeheer verder op orde moeten brengen en houden. Denk hierbij specifiek aan digitale dossiervorming en archivering en het voortzetten op de bijbehorende kaders, processen, normen en standaarden en techniek. Onze data moeten bovendien herbruikbaar en toegankelijk zijn voor de samenleving. Hierbij zullen we moeten voldoen aan nieuwe wetgeving het besluit digitale toegankelijkheid en de wet digitale overheid zijn hier voorbeelden van.

Verder wordt een moderne, veilige en stabiele ICT en informatievoorziening een steeds belangrijker onderdeel van de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers. Ook is het

een onmisbaar onderdeel van ten behoeve van de efficiency van onze bedrijfsvoering. Het technische beheer van onze ICT-omgeving is in handen van DeSom. Informatiemanagement, informatieveiligheid, privacy en functioneel beheer van onze applicaties wordt uitgevoerd door de SED organisatie. De telefonie van de gemeente en onze website valt onder ons eigen beheer.

Archief

Informatiebeheer (archievezorg) in relatie met nieuwe wetgeving Vervroegde Overbrengingstermijn Archieven. Door deze nieuwe wet moeten we dezelfde hoeveelheid werk in minder tijd verrichten. Het overbrengen van analoge archieven zit niet in de reguliere bedrijfsvoering. Dat is ook logisch omdat dit per jaar (en per gemeente) verschilt. Daarom worden deze werkzaamheden altijd projectmatig via de aanvraag van een projectbudget opgepakt. Dit houdt in dat we extra kosten hebben voor het digitaliseren van archieven (bouwvergunningen) en het overbrengen van analoge archieven naar het Westfries Archief. Momenteel werken we aan een meerjarenoverzicht van de analoge archieven zodat we inzicht hebben in de hoeveelheid werk die gaat ontstaan. Op basis daarvan zal ook het projectbudget gebaseerd worden. De kosten daarvan zijn nu nog niet bekend.

4. Autonome ontwikkelingen (voorjaarsrapportage)

Autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen met betrekking tot het huidig beeld en de budgetten die daarvoor zijn toegekend. Deze ontwikkelingen zijn financieel doorgerkend. Een aantal items betreffen de uitgangspunten voor de begroting. Na de toelichting volgt een tabel met de mutaties.

Toelichting autonome ontwikkelingen

Uitgangspunten

Hierna de financiële consequenties van de uitgangspunten voor de begroting. Zie het hoofdstuk Uitgangspunten eerder in dit document.

Inflatiecorrectie

Voor de tarieven, belastingen en prijsgevoelige budgetten passen we vanaf 2021 een inflatie toe van 1,7%. In de Begroting 2020 is besloten om voor 2020 een inflatie van 0% op te nemen en voor 2021 en verder een percentage van 1,7%.

Algemene uitkering

De algemene uitkering in de begroting is gebaseerd op de septembercirculaire 2019. Inmiddels is er een decembercirculaire 2019. De financiële gevolgen van de decembercirculaire zijn opgenomen in deze kadernota.

De decembercirculaire heeft doorgaans een beperkte strekking. Het gaat primair om onderwerpen die vóór het einde van het jaar geregeld dienen te zijn, met het oog op de jaarafsluiting door het Rijk en de gemeenten. In de decembercirculaire zat een fout in één van de maatstaven. Deze fout is in de betaalspecificatie van februari gecorrigeerd.

Het verschil tussen de decembercirculaire en de septembercirculaire komt uit op:

(bedragen * € 1.000)	jaar	2020	2021	2022	2023
Hoeveelheidsverschillen en ontwikkeling maatstaven		-207	-240	-240	-240
Suppletie-uitkering integratie sociaal domein		-15	-15	-15	-15
Financiële gevolgen decembercirculaire		-222	-255	-255	-255

Ontwikkeling maatstaven

In de decembercirculaire is voor uitkeringsjaar 2019 een omvangrijke wijziging opgenomen door de landelijke stijging van de aantallen bij 2 maatstaven. Het gaat om de maatstaven: 'medicijngebruik met drempel' en 'ouders met langdurig psychisch medicijngebruik'. De aantallen van de algemene uitkering voor deze maatstaven zijn nauwelijks gestegen. De uitkeringsfactor van 2019 is door de landelijke stijging wel naar beneden bijgesteld. Dit heeft een nadelig effect op de algemene uitkering. De uitkeringsfactor voor 2020 en verder wordt naar alle waarschijnlijkheid bij de meicirculaire 2020 naar beneden bijgesteld. Hier is een stelpost voor opgenomen.

Suppletie-uitkering integratie sociaal domein

De integratie uitkering Sociaal domein wordt voor de jaren 2020 en verder met € 15.000 naar beneden bijgesteld.

Bijdrage SED organisatie

De regionale richtlijn voor GR-en in Noord-Holland Noord -zoals aangegeven door de Regietafel- geeft voor 2021 voor loonindexatie 2,6% aan en voor prijsindexatie 1,7%. Voor 2021 wordt deze indexatie structureel toegepast. In de meerjarenraming is een indexatie toegepast van cumulatie 1,7% op loon en prijs. In de begroting 2020 is al rekening gehouden met een inflatie van 1,7%.

Overige gemeenschappelijke regelingen

In de begroting 2020 is op basis van de richtlijn van de Regietafel voor de loonontwikkeling uitgegaan van een index van 3,2% en voor de prijsontwikkeling van 2,0%. Het gewogen gemiddelde is 2,8%.

Voor 2021 is de loonindexatie 2,6% en de prijsindexatie 1,7%. Het gewogen gemiddelde is 2,3%. Hierdoor kunnen de bijdragen voor de jaren 2021 t/m 2023 aan de gr-en worden afgeraamd.

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

Raad: accountantskosten (€ 26.000 structureel)

De accountantskosten over 2017 waren € 62.000. Dit bedrag is structureel opgenomen in de begroting. In 2018 is een overeenkomst gesloten met Astrium Accountants en de bedragen voor de accountantskosten zijn daardoor gedaald. En is er een vast prijsafsprake gemaakt.

Bestuurlijke samenwerking (-€ 26.000 structureel)

De gezamenlijke gemeentelijk activiteiten worden door de VNG uitgevoerd en in rekening gebracht bij de gemeenten. Dit vanuit het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). Afgelopen jaren ontstond op deze post steeds een overschrijding daar de raming structureel te laag was. De uitgaven aan uitbestede werkzaamheden en de regionale gemeenschappelijke regeling zijn daarentegen de afgelopen jaren structureel minder dan geraamd.

Pact van West-Friesland (-€ 7.000 structureel)

De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Pact van West-Friesland is vanaf 2020 door de raad gesteld op € 1 per inwoner tot 2024 (einde looptijd Pact). Hiervoor is eerder al een budget van € 15.000 vrijgemaakt.

Onderhoud vastgoed (-€ 16.000 structureel)

Uit de afgelopen jaren is gebleken dat de structurele uitgaven hoger uitvallen dan begroot. Door deze uitgaven hoger te begroten ontstaat een reëler beeld van het uitgavepatroon in de komende jaren.

Programma 3 Beheer Openbare ruimte

Civiele kunstwerken (€ 50.000 structureel en vanaf 2022 € 85.000 structureel)

Uit de herberekening van de voorziening voor bruggen is gebleken dat de jaarlijkse storting omlaag moet.

Onderhoud wegen (vanaf 2021: -€ 120.000 structureel)

Op basis van de technische wegeninspectie 2019 blijkt dat ongeveer 17% van het areaal wat wegen betreft niet voldoet aan het kwaliteitsniveau en achterstallig is. De voorgaande inspectie die in 2016 is uitgevoerd heeft onvoldoende inzicht gegeven over de staat van onderhoud van het areaal. Hieruit is gebleken dat de inspectie niet geheel volgens de CROW norm is uitgevoerd.

Dit betekent dat een deel van de wegen niet voldoet aan het kwaliteitskader zoals is opgenomen in het Kwaliteitsplan kapitaalgoederen 2017-2026. Het Kwaliteitsplan kapitaalgoederen is in 2016 door de raad vastgesteld met als uitgangspunt dat de beeldkwaliteit voldoet aan de CROW norm 'B' (basis). Om de veiligheid van de wegen te waarborgen, schadeclaims en kapitaalvernietiging te voorkomen zijn de beschikbare middelen niet toereikend om te voldoen aan het kwaliteitskader. Daarnaast dient conform de richtlijnen van het BBV (Besluit begroting en verantwoording) eventueel achterstallig onderhoud binnen vier jaar te worden weggewerkt.

Met de behandeling Kwaliteitsplan kapitaalgoederen en de begroting 2018 heeft de raad ingestemd met extra middelen wat deels voorziet in het wegwerken van achterstallig onderhoud op asfaltverhardingen. Om het kwaliteitsniveau te behalen is een structurele aanpassing van het onderhoudsbudget nodig. De aanpassingen voor het onderhoudsbudget worden in de begroting 2021 opgenomen.

Programma 4 Economie

Iron Man (€ 10.000 structureel vanaf 2022)

Het sportevenement Iron Man wordt van 2019 tot en met 2022 in de zomer georganiseerd in Westfriesland. Er is afgesproken dat elke gemeente een jaarlijkse bijdrage doet voor de jaren 2019, 2020 en 2021. Het laatste jaar 2022, wordt geen bijdrage geleverd vanuit de gemeente. In de begroting is deze bijdrage van € 10.000 ten onrechte structureel opgenomen. Voorstel is om deze vanaf 2022 structureel af te ramen.

Programma 5 Samenleving

Storting voorziening groot onderhoud gebouwen (vanaf 2021: -€ 138.000 structureel)

Het Meerjaren OnderhoudsPlan (MJOP) is geactualiseerd. Het vorige MJOP is van 2016. Als gevolg van prijsstijging in de markt en de nieuwe inventarisatie van het noodzakelijke onderhoud moet de jaarlijkse dotatie worden verhoogd vanaf 2021.

Onderhoud vastgoed (-€ 40.000 structureel)

Uit de afgelopen jaren is gebleken dat de structurele uitgaven hoger uitvallen dan begroot.

Het gaat hierbij om correctief onderhoud, afgesloten (onderhouds-)contracten van bv. installaties, wettelijke keuringen, etc.

Door deze uitgaven hoger te begroten ontstaat een reëler beeld van het uitgavepatroon in de komende jaren.

Preventieve maatregelen WVGZ/ Ontvangen middelen WVGZ (Hoorn)

(2020: € 73.000 incidenteel)

Eind 2019 is in een raadsbrief over de Wet verplichte GGZ aangegeven dat de GGD Hollands Noorden de taken voor deze wet voor ons uitvoert. In 2020 worden twee preventieve pilots uitgevoerd:

1. een meldpunt voor mensen die zich zorgen maken om een andere inwoner en een medewerker WVGZ binnen de gemeente die het aanspreekpunt is voor inwoners, collega's en andere instellingen;

2. preventieve activiteiten, zoals individuele herstelondersteuning, informatie en advies, zelfhulp- en lotgenotengroepen en voorlichting en anti-stigmabijeenkomsten.

De kosten van deze pilots zijn € 29.000. Mochten deze pilots succesvol zijn, is voortzetting wenselijk en zullen de kosten hiervan ook gedekt moeten worden.

Hoorn heeft als centrumgemeente een reserve voor de uitvoering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang opgebouwd. Zij heeft hiervan € 1 miljoen verdeeld over de gemeenten. Gemeente Stede Broec ontvangt in 2020 eenmalig € 102.000.

Gebruiksovereenkomsten sportverenigingen (2020: -€ 23.000 incidenteel)

De huidige gebruiksovereenkomsten met KGB, SAV en De Zouaven zijn omgezet naar bruikleenovereenkomsten. De vergoedingen zijn lager, maar de subsidies ook.

Afschaffing koepelvrijstelling SED (-€ 23.000 structureel)

Het algemeen bestuur van de SED organisatie heeft in 2019 besloten om niet meer door te gaan met de toepassing van de koepelvrijstelling. De afschaffing van de koepelvrijstelling levert structureel een nadeel op voor de gemeente. Het nadeel voor 2020 e.v. is € 70.000 per jaar. Dit nadeel is zichtbaar op programma Samenleving en Overhead.

Huursubsidie/huur bibliotheek (budgettair neutraal)

De huursubsidie voor het pand aan de Stationslaan is verlaagd. Voor dit pand was t/m 2017 enkel een huurovereenkomst met de bibliotheek. Er is een onafhankelijk taxatierapport opgesteld om een marktconforme huurprijs te krijgen. Als gevolg hiervan is het huurbedrag verlaagd is, maar ook de huursubsidie.

Programma 6 Milieu

Afval (budgettair neutraal)

In het afgelopen jaar is de afvalmarkt sterk in beweging geweest. De verwerking van een aantal stromen zijn hierdoor duurder geworden. Eveneens zal de huidige economische situatie invloed hebben op de afvalmarkt. We houden rekening met eventuele hogere kosten voor inzameling en verwerking. Deze kosten worden gedekt uit de afvalstoffenheffing.

Voorbereidingsbudget pilot gasloos (budgettair neutraal)

Dit onderwerp staat voor 2020 opgenomen in het CUP met een budget van € 35.000. De huidige inzichten zijn dat op wijkniveau een pilot voor aardgas vrij te starten te ambitieus is. Kansen die zich voordoen om een gasvrije woning, gebouw of omgeving te maken zullen zeker ondersteund worden maar als gemeente sturend een wijk van het gas af halen is te vroeg. Eerst zal in 2021 door de raad de Transitievisie Warmte vastgesteld moeten worden waarin richting wordt gegeven welke wijken als eerste van het aardgas af zouden kunnen. Voorgesteld wordt dit budget een jaar door te schuiven.

Begraafplaatsen (-€ 4.000 incidenteel)

Uit inspecties is gebleken dat de poort op de begraafplaats Rustoord niet goed meer sluit en niet te openen is voor gehandicapte bezoekers. Voor de toegankelijkheid van de begraafplaats is de toegangspoort en een aantal paden hersteld. Tevens is er extra onderhoud aan bomen uitgevoerd.

Plan van aanpak ruimtelijke klimaatadaptatie (budgettair neutraal)

In de kadernota van vorig jaar is dit item al opgenomen, maar de financiële gevolgen nog niet. De verwachte kosten zijn € 60.000 en worden gedekt door de rioolheffing.

Programma 7 Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling

Omgevingsfonds (€ 26.000 structureel)

In de Kadernota 2008 is besloten om in gezamenlijkheid met De Woonschakel een omgevingsfonds in te stellen. Vanuit dit fonds werden investeringen gedaan in de openbare ruimte rondom huurwoningen. Zowel de gemeente als de Woonschakel storten in dit fonds. Door gewijzigde regelgeving wordt de bijdrage al een aantal jaar niet meer gedaan. Wij stellen voor de bijdrage structureel af te ramen.

Omgevingswet (2021: -€ 128.000 incidenteel)

De voorbereiding op de Omgevingswet is op snelheid gekomen. We gaan door met die voorbereiding, wel zullen we het tempo op onderdelen aanpassen aan het nieuwe moment van invoering.

De invoering van de Omgevingswet wordt voorbereid in een programma invoering Omgevingswet. De doelen van de wet (integraal, initiatief gericht, sneller en inzichtelijker) willen we ook voor Stede Broec realiseren. De verandering in regelgeving (zoals het integreren van 26 wetten in 1 Omgevingswet) maakt een grote herregulering in de gemeente noodzakelijk. Dat zal vooral in het nieuwe Omgevingsplan uitgewerkt worden. De kaders voor het beheer en de lange termijn ontwikkeling van de fysieke leefomgeving worden in de Omgevingsvisie beschreven. We vernieuwen en verbeteren onze digitale informatie systemen. We ontwikkelen een cultuur en werkwijze waarin samenwerking (gemeente en maatschappij en initiatiefnemers) en integraal afwegen leidend worden, naast de waarborgen voor veiligheid en gezondheid.

De raad wordt intensief bij de ontwikkeling naar de Omgevingswet betrokken. Bij diverse producten (zoals de Omgevingsvisie) worden belanggroepen en inwoners betrokken.

Met eerdere besluiten heeft de raad € 627.000 voor de uitvoering van het programma Omgevingswet tot en met 2020 beschikbaar gesteld. Door het (aangekondigde) uitstel van invoering van de Omgevingswet zal de planning nog aangepast worden, de budgettaire consequenties van die wijziging willen we zo beperkt mogelijk houden.

Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen

Nieuwe herverdeling algemene uitkering (vanaf 2022: -€ 543.000 structureel)

De nieuwe verdeling van het gemeentefonds wordt met een jaar uitgesteld. Dit wordt 1 januari 2022. Voor plattelandsgemeenten komt er zeer waarschijnlijk een nadelig herverdeeffect aan. Hiervoor is extern advies ingewonnen. Zij adviseren om rekening te houden met een nadeel van € 50 per inwoner met een overgangsregeling. Omdat Stede Broec in mindere mate een plattelandsgemeente is houden we rekening met een daling van € 25 per inwoner per jaar.

Overhead

Advieskosten (-€ 5.000 structureel en -€ 5.000 incidenteel)

Voor financiële vraagstukken wordt specialistische hulp ingeroepen. Denk hierbij aan belastingen (btw, vpb) en berekening kostendekkendheid leges.

Afschaffing koepelvrijstelling SED (-€ 47.000 structureel)

Het algemeen bestuur van de SED organisatie heeft in 2019 besloten om niet meer door te gaan met de toepassing van de koepelvrijstelling. De afschaffing van de koepelvrijstelling levert structureel een nadeel op voor de gemeente. Het nadeel voor 2020 e.v. is € 70.000 per jaar. Dit nadeel is zichtbaar op programma Samenleving en Overhead.

Overzicht mutaties autonome ontwikkelingen

In de tabel hieronder de mutaties per programma. In de tabellen betekent een negatief, rood cijfer minder financiële ruimte.

(bedragen * € 1.000)					
Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
Uitgangspunten (hfdst. 2)					
Inflatiecorrectie onroerende zaakbelastingen		-1	-3	-5	69
Trendmatige verhoging overige belastingen				-1	2
Leges en tarieven		-17	-34	-51	-19
Hogere lasten a.g.v. indexering van salarissen (inclusief college, raads- en commissievergoedingen)		-2	-5	-8	-23
Hogere lasten a.g.v. indexering van prijzen (inflatie 1,7%)		-35	-77	-123	-444
Hogere subsidies a.g.v. indexering (inflatie 2,3% voor 2021)		-24	-28	-33	-96
Algemene uitkering decembercirculaire (€ 31.248.000 begroting 2019)	-222	-255	-255	-255	439
Hogere bijdrage aan het SED begroting 2020 (bijdrage 2020 €11.098.000)		-34	-34	-34	-188
Indexering GR-en		23	48	74	-25
Programma 1 Bestuur en ondersteuning					
Raad: accountantskosten	26	26	27	29	29
Bestuurlijke samenwerking	-26	-26	-26	-26	-26
Pact van West-Friesland	-7	-7	-7	-7	-7
Onderhoud vastgoed	-16	-16	-16	-16	-16
Programma 3 Beheer openbare ruimte					
Civiele kunstwerken	50	50	85	85	85
Onderhoud wegen		-120	-120	-120	-120
Programma 4 Economie					
Iron Man			10	10	10
Programma 5 Samenleving					
Storting voorziening groot onderhoud gebouwen		-138	-138	-138	-163
Onderhoud vastgoed	-40	-40	-40	-40	-40
Kosten uitvoering preventieve maatregelen WVGZ (pilots)	-29				
Ontvangen middelen WVGZ (Hoorn)	102				
Gebruiksovereenkomsten sportverenigingen	-53	-53	-53	-53	-53
Subsidies sportverenigingen	30	53	53	53	53
Afschaffing koepelvrijstelling SED	-23	-23	-23	-23	-23
Huursubsidie Bibliotheek	-72				
Huur Bibliotheek	72				
Programma 6 Milieu					
Overheveling budget pilot gasloos	35	-35			
Verbeteren toegankelijkheid begraafplaats	-4				
Klimaatadaptatie	60				
Klimaatadaptatie	-60				

Vervolg tabel autonome mutaties					
Programma 7 Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling					
Omgevingsfonds	26	26	27	27	27
Omgevingswet		-128			
Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Nieuwe herverdeling AU			-543	-543	-543
Overhead					
Advieskosten	-10	-7	-5	-5	-5
Afschaffing koepelvrijstelling SED	-47	-47	-47	-47	-47
Saldo mutaties	-208	-830	-1.204	-1.251	-1.125

5. Nieuw beleid

In dit hoofdstuk vindt u de voorstellen voor nieuw beleid. Alle voorstellen zijn, net als de autonome mutaties, financieel verwerkt.

Toelichting nieuw beleid

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

VNG jaarcongres (2021: -€ 22.000 incidenteel)

Westfriesland is in 2021 gastheer van het congres. De zeven Westfriese gemeenten organiseren het congres.

Programma 5 Samenleving

Opstellen kerkenvisie (2020: -€ 25.000 incidenteel)

De rijksoverheid stelt aan gemeentes (die het aanvragen) een decentralisatie-uitkering ter beschikking om een kerkenvisie op te stellen. De verwachting is dat veel kerkgebouwen in Nederland, en dus ook in Stede Broec, de komende jaren leeg komen te staan. Hierop moet geanticipeerd worden in plaats van dat het ons 'overkomt'. Een leegstaande kerk heeft namelijk invloed op veel partijen (de eigenaar, gebruikers, omwonenden, gemeente, etc.) Daarom is deze decentralisatie-uitkering van € 25.000 aangevraagd. Omdat er weinig ambtelijke capaciteit is op het gebied van erfgoed wordt het aangevraagde bedrag gebruikt om expertise in te huren. Het zoeken van samenwerking met de kerkgenootschappen en andere kerkeigenaren is een speerpunt van de kerkenvisie.

LHBTi (2020: -€ 3.000 incidenteel)

Op 16 april 2019 hebben de bestuurders een intentieverklaring LHBTi getekend. Om deze intentieverklaring te kunnen uitvoeren is een structureel budget benodigd van € 5.000. Van dit budget kunnen we uitvoering geven aan activiteiten/voorlichting over antidiscriminatie/LHBTi/diversiteitsbeleid.

CUP IHP (2020: -€ 12.000 incidenteel)

De CUP ambitie tot het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan (IHP) is niet volledig behaald in 2019. In 2020 wordt de laatste hand gelegd aan het opstellen van het IHP. Het budget wat hiervoor in 2019 in de begroting is opgenomen is niet volledig benut. Het resterende deel is niet opgenomen in het overhevelingsbesluit.

Tijdelijke huisvesting VSO Oostelijk Westfriesland (2020: -€ 20.000 incidenteel)

De gemeenten Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland en Medemblik zijn al een geruime tijd met het de scholen uit het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs in overleg. De wens van deze partijen is om leerlingen uit deze gemeenten die mogelijk aanwezig zijn op het voortgezet speciaal onderwijs thuis nabij van passend onderwijs te voorzien. De schoolbesturen kiezen voor een voorziening waarin de expertise vanuit de vso scholen, het vmbo en het praktijkonderwijs wordt gebundeld om te voorzien in de onderwijs-, en ondersteuningsbehoefte van deze leerlingen. Deze voorziening zal nabij deze scholen gehuisvest moeten worden. Voorgesteld wordt om tijdelijke huisvesting te realiseren door

middel van het plaatsen van noodunits nabij de Praktijkschool of Het Palet locatie Verlengde Raadhuislaan. De kosten circa € 80.000 dienen door de vier gemeenten te worden gedragen.

Integraal huisvestingsplan (IHP) Voortgezet onderwijs (VO) (2021: -€ 20.000 incidenteel)

De gemeente heeft de wettelijke opdracht om te voorzien in adequate huisvesting voor het primair en het voortgezet onderwijs op basis van een verordening. In 2020 wordt het IHP voor alleen het basisonderwijs opgesteld. Vanwege de ontwikkelingen binnen het voortgezet onderwijs is het ook wenselijk om een strategische visie op te stellen m.b.t. de huisvesting van voorzieningen voor het voortgezet (speciaal) onderwijs. De gemeente kan dan aan de hand van het integraal huisvestingsplan v.o. en een daarop aansluitend convenant of budgetovereenkomst voor meerdere jaren afspraken maken over het thuisnabij bieden van passend onderwijs. Een eventuele overdracht van alle financiële verantwoordelijkheden kan hiermee ook worden onderzocht. Integrale huisvestingsplannen worden in de meeste gevallen samengesteld door een externe adviseur vanwege de onafhankelijke positie

Programma 6 Milieu

Duurzaamheid

Deze middelen zijn in decembercirculaire 2019 toegekend. Vanwege de late toekenning kon de begroting 2019 niet meer worden bijgesteld, waardoor deze middelen automatisch onderdeel worden van het jaarresultaat. Vanwege de reeds beschikbare middelen in de begroting van 2020 en de huidige maatschappelijke situatie wordt in deze kadernota voorgesteld deze middelen voor een groot deel te labelen aan 2021.

Transitieviesies Warmte (2021: -€ 137.000 incidenteel)

In het Klimaatakkoord van juni 2019 is afgesproken dat het Rijk € 150 miljoen ter beschikking stelt aan gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021. Voor het opstellen van de Transitieviesies Warmte ontvangen alle gemeenten een bijdrage van € 202.000. Deze bijdrage is bedoeld voor het uiterlijk in 2021 opstellen van Transitieviesies Warmte door alle gemeenten. De middelen zullen naast het opstellen van de transitieviesie zelf o.a. ingezet worden om onderzoeken uit te voeren, burgerparticipatie trajecten op te zetten en een goede communicatie en informatie naar de inwoners te verzorgen.

Naar aanleiding van het CUP zijn er in de begroting van al middelen gereserveerd ten behoeve van dit doel, in totaal € 65.000. Voorgesteld wordt om die middelen beschikbaar te houden voor 2020, maar om dit bedrag voorts in mindering te brengen op de middelen die vanuit het Rijk zijn ontvangen voor 2021 (€ 202.000 minus € 65.000).

Bewoners goed informeren over de energietransitie (energieloketten)

(2020: -€ 25.000 incidenteel)

Vanuit de klimaatmiddelen is € 12,4 miljoen beschikbaar gesteld om bewoners en particuliere gebouw eigenaren komende periode goed te informeren met name door middel van energieloketten. Aan de gemeente wordt hiervoor € 25.000 uitgekeerd.

De gemeente is aangesloten bij het Duurzaam Bouwloket. Hier worden naast het verstrekken van informatie voor de burgers met enige regelmaat duurzame campagnes

opgezet waarvoor deze middelen ingezet gaan worden. Een activiteit die hiervoor al jaarlijks uitgevoerd wordt zijn de campagnes om de woningen te verduurzamen. Hierbij wordt jaarlijks voor een bepaald type woningen een informatie campagne en een centrale inkoop georganiseerd.

Opstellen van uitvoeringsplannen (2020: -€ 10.000 incidenteel)

In de circulaire wordt € 14,3 miljoen aan gemeenten beschikbaar. Deze middelen zijn grotendeels toegekend aan de 27 proeftuinen aardgasvrije wijken. De overige middelen worden gelijk verdeeld over alle gemeenten. Voor elke gemeente is dit een bedrag van € 10.000.

De uitvoeringsplannen zijn een vervolg op de transitievisie warmte. De activiteiten voor de wijkuitvoeringsplannen zullen grotendeels in 2021 uitgevoerd worden. Deze middelen met een totaal van € 237.000 zijn voor meerdere jaren.

Programma RES (vanaf 2021: -€ 15.000 structureel)

Voor het opstellen van de regionale energiestrategie (RES) zijn middelen opgenomen in de voorgaande kadernota. De concept RES zal gereed zijn in 2020 en de definitieve RES in 2021. Vanaf het vaststellen van de concept RES in 2020 zal gewerkt worden aan een uitvoeringsprogramma voor de RES. Denk hierbij aan activiteiten voor het verduurzamen van bedrijventerreinen, verduurzamen van mobiliteit, verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen, onderzoeken naar innovatieve bronnen, ondersteuning van collectieve duurzame initiatieven enz. Met het uitvoeringsprogramma wordt een beter inzicht gekregen welke activiteiten en middelen nodig zijn.

Gezien de snelle ontwikkelingen en veranderende inzichten in de energietransitie is afgesproken elke 2 jaar een bijgestelde RES te maken. Dit betekent dat in 2023 de RES 2.0 opgesteld moet zijn. Voor het opstellen van deze 2.0 versie en het opstellen van het uitvoeringsprogramma zijn middelen nodig. Het voorstel is om vanaf 2022 € 15.000 op te nemen in de kadernota:

Programma 7 Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling

Opstellen stedenbouwkundige uitwerking Streekhof fase 5 (budgettair neutraal)

Samen met de stedenbouwkundige wordt gewerkt aan het opstellen van de visie. Enerzijds moet dit gebied worden afgemaakt, anderzijds verlangt de accountant duidelijkheid m.b.t. de bestemming resp. de grondwaarde. Volgens planning wordt de visie rond de zomer 2020 voorgelegd aan de gemeenteraad.

De kosten voor het opstellen van de visie komen ten laste van het budget Centrumplan.

Overzicht nieuw beleid

(bedragen * € 1.000)					
Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
Programma 1 Bestuur en ondersteuning					
VNG jaarcongres		-22			
Programma 5 Samenleving					
Opstellen kerkenvisie	-25				
Uitvoering intentieverklaring LHBTi	-3				
CUP IHP	-12				
Tijdelijke huisvesting VSO leerlingen Oostelijk Westfriesland	-20				
Projectkosten onderzoek IHP VO of doordecentralisatie zorgplicht onderwijshuisvesting		-20			
Programma 6 Milieu					
Transitievisie warmte		-137			
Energieloketten	-25				
Uitvoeringsplannen	-10				
Programma RES		-15	-15	-15	
Programma 7 Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling					
Visie Streekhof fase 5	0				
Saldo mutaties	-95	-194	-15	-15	0

6. Investerings

In de onderstaande tabel worden de nieuwe investeringen weergegeven. Hiervan zijn de kapitaallasten berekend. De kapitaallasten volgen op het jaar van de investering.

(bedragen * € 1.000)							kapitaallasten			
Pr.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	Afschr. termijn	2022	2023	2024
3	Vervangen bruggen					327	60			
3	Vervangen beschoeiingen					656	50			
3	Vervanging lichtmasten OVL					31	40			
3	Vervanging armatuur OVL					112	20			
3	Kast- en kabelvervanging	pm	40	pm	pm		50	-1	-1	-1
3	Vervangen wegen					142	20			
3	Rotonde/rijbaan Florasingel		345				20	-22	-22	-22
3	Kruising Stuifbergenlaan		175				20	-11	-11	-11
	Totaal	0	560	0	0	1.268		-34	-34	-34

Openbare verlichting

Kast vervanging (vanaf 2022: -€ 1.000 structureel)

De huidige begroting voor

ziet in de vervanging van lichtmasten en armaturen en de bijbehorende onderhoudskosten voor elektriciteit, shades, ed. Het vervangen van kabels en kasten maken geen onderdeel uit van het budget.

Het afgelopen jaar is meermalen een storing opgetreden aan het openbare verlichting kabelnetwerk die er voor zorgde dat er langere periodes geen openbare verlichting branden. Het is noodzakelijk verouderde openbare verlichting verdeelkasten te vervangen. Het vervangen kan gefaseerd en projectmatig uitgevoerd worden om de openbare verlichting veilig en verantwoordelijk te laten branden en te bedienen. In 2021 staan vijf oude verdeelkasten op de Hark, Dorsvlegel en de Bouw te Bovenkarspel genomineerd om te vervangen door drie openbare verlichting meetverdeelkasten. De investering bedraagt € 40.000.

Wegen

Rotonde/ rijbaan Florasingel (vanaf 2022: -€ 22.000 structureel)

Het betreft de rotonde Florasingel/ Stede Broecweg en een gedeelte van de rijbaan richting Molensingel. Deze rotonde en de rijbaan maken onderdeel uit van een ontsluitingsroute. De rotonde en het stuk rijbaan zijn aan vervanging toe Dit geldt voor zowel de fundatie als wel voor de asfaltlagen. De asfaltconstructie van de rotonde is door het verkeer sterk opzij gedrukt.

Voorstel is om de fundering en de asfaltconstructie opnieuw op te bouwen met een toplaag van geluidsreducerende asfalt in verband met de verwachte toename van verkeer met de openstelling van de nieuwe N307. Investering wegen: € 345.000.

Voor 2020 wordt de Florasingel vanaf de rotonde Stede Broecweg richting de N307 uitgevoerd. Hierbij wordt allen de deklaag vervangen door geluidsreducerend asfalt.

Kruising Stuifbergenlaan (vanaf 2022: -€ 11.000 structureel)

Het betreft de kruising Stuifbergenlaan/ Industrieweg. Dit is een kruising die onderdeel uitmaakt van een ontsluitingsroute. Deze kruising is aan vervanging toe. De asfaltlaag en de belijning zijn sterk verouderd/ versleten.

Voorstel is om de onder, tussen en deklaag te vervangen en daarbij logischerwijs de belijning opnieuw aan te brengen in thermoplast. Investering wegen: € 175.000.

De investeringen welke zijn vermeld onder 2024 zijn investeringen voortkomend uit de al vastgestelde beheerplannen.

De onderstaande investeringen zijn reeds geaccordeerde investeringen waarvan de kapitaallasten al zijn verwerkt in de begroting tot en met dienstjaar 2023.

(Bedragen * € 1.000)						Afschr.	Kapitaal-
Pr. Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	termijn	lasten
							2024
5 Clubgebouw Nassaupark	219					15	
3 Kade De Kolk	87					30	
3 Infrastructuur Burg. Boonlaan	20					14	
Streekhof/Middenweg	777					15	
3 Vervangen Raadhuislaan	104					20	
3 Vervanging bruggen	130					20	
3 Conservering	16		10			10	
constructieonderdelen bruggen							
3 Vervangen onderdelen bruggen	239	53	41	52		20	-3
3 Vervangen elektrische	120					25	
onderdelen (De Overhaal)							
3 Vervangen complete objecten	103	79	82	146		60	-4
bruggen							
3 Vervangen beschoeiingen		191	385	734		50	-21
3 Waterplan: aanleggen	60					50	
recreatievoorzieningen							
buitengebied							
3 Vervanging lichtmasten OVL	67	32	44	53		40	-2
3 Vervanging armatuur OVL	228	201	207	145		20	-9
3 Kast- en kabelvervanging	pm	pm	pm	pm		50	
3 Vervangen wegen	44			142		20	-9
3 Reconstructie Molenbuurt	135					20	
3 Vervangen speelvoorzieningen		60	60	60		10	-7
6 Investerings GRP	2.562	750	750	750		35	
totaal	5.162	1.560	1.928	1.985			-56

Het zaakstelsel is eind vorig jaar al van begroting Stede Broec afgehaald en overgezet naar de SED-begroting. Idem voor gerelateerde kosten zaakstelsel zoals Open Satisfaction. Bijna alle softwarekosten zijn of worden dit boekingsjaar nog overgebracht naar SED. Wat we overhouden op de gemeentebegrotingen zijn met name kosten voor telefonie (verbindingen) en voor de website. De procedure voor een nieuwe aanbesteding van de websites loopt. Na de aanbesteding voor de websites weten we of en met hoeveel die kosten naar beneden gaan.

7. Reserves en voorzieningen

Reserves

Algemene reserve

De stand van de Algemene reserve per 31-12-2019 is € 4.311.000. Tot en met april 2020 is het Overhevelingsbesluit en een besluit voor de Omgevingswet door de raad geaccordeerd waarbij is besloten budgetten vrij te maken voor een totaal van € 1.122.000. Het voorlopige jaarresultaat 2019 is € 422.000 negatief. Dit resulteert in een stand van € 2.768.000.

Voorzieningen

Groot onderhoud gebouwen

Op basis van de bijgestelde planning is een verhoging van de begrote storting noodzakelijk van € 138.000 vanaf 2021.

Als gevolg van prijsstijging in de markt en de nieuwe inventarisatie van het noodzakelijke onderhoud zijn de benodigde budgetten bijgesteld.

Het verloop van de voorziening is:

(bedragen * € 1.000)				
Jaar	Beginsaldo (1-1)	Storting	Aanwending	Eindsaldo (31-12)
2020	1.297	336	618	1.015
2021	1.015	475	612	878
2022	878	475	291	1.061
2023	1.061	475	888	648
2024	648	500	431	717
2025	717	500	587	631
2026	631	500	269	861
2027	861	500	1.241	120
2028	120	500	592	28
2029	28	500	520	8

Groot onderhoud bruggen

Op basis van de bijgestelde planning is een verlaging van de begrote storting noodzakelijk. Bepaalde geplande werkzaamheden zijn niet nodig.

Het verloop van de voorziening is:

(bedragen * € 1.000)				
Jaar	Beginsaldo (1-1)	Storting	Aanwending	Eindsaldo (31-12)
2020	148	140	265	23
2021	23	140	161	2
2022	2	105	102	5
2023	5	105	81	29
2024	29	105	65	69
2025	69	105	138	36
2026	36	105	133	8
2027	8	105	94	19

8. Subsidieplafonds

In de Subsidieregelingen Stede Broec 2020 staat dat de definitieve subsidieplafonds jaarlijks worden bepaald door de vaststelling van de begroting voor het volgend jaar.

Deze zijn voor 2021 als volgt:

(bedragen * € 1.000)	
Subsidieregeling	
1: Welzijn	228
2: Zorg	1.226
3: Onderwijs	59
4: Sport en Recreatie	77
5: Kunst en Cultuur	762
6: Eenmalige en vernieuwende maatschappelijke activiteiten	20
7: Huisvestingskosten maatschappelijke accommodaties	239
Totaal	2.611

9. Totaaloverzicht mutaties

De mutaties in deze kadernota resulteren in het volgende financiële beeld:

(bedragen * € 1.000)							
Saldo baten minus lasten (begrotingsresultaat)							
	2020		2021		2022	2023	2024
	inc	struct	inc	struct	struct	struct	struct
Tot en met raad april 2020	-239	239	0	1.024	1.309	1.361	1.361
Autonome ontwikkelingen	99	-307	-165	-665	-1.204	-1.251	-1.125
Nieuw beleid	-95	0	-179	-15	-15	-15	0
Nieuwe investeringen				-34	-34	-34	-90
Subtotaal	-235	-68	-344	310	56	61	146
Overheveling *)	-68	68	254	-254			
Na kadernota	-303	0	-90	56	56	61	146

*) Op basis van de opgenomen mutaties in deze kadernota zijn in 2021 en verder de structurele baten hoger dan de structurele lasten. Dit betekent dat het tekort in 2020 kan worden opgevangen door incidentele ombuigingen.

10. Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met de uitgangspunten voor het opstellen van de Begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024;
2. In te stemmen met de voorgestelde mutaties die leiden tot aanpassing van de Begroting 2020 en de meerjarenraming en dit via een begrotingswijziging verwerken;
3. In te stemmen met het nieuw beleid;
4. In te stemmen met de gevraagde investeringsbudgetten;
5. In te stemmen met de hoogte van de subsidieplafonds per werksoort en
6. De punten 1 en 3 tot en met 5 verwerken in de Begroting 2021.